

Henning Overgaards grundlovstale

Taler

Henning Overgaard
Forbundsformand for 3F

Dato

5. juni 2024

Sted

Mølle Allé 26, Valby

Godt at se jer, kammerater, og tak for invitationen.

Vi har mange ting at fejre i dag.
Oveni vores stærke fællesskab i 3F.

Tag nu Grundloven, der har 175 år på bagen.

Her slog man allerede fra start i 1849 fast, at:

”... den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.”

Det er jo sådan en borgerlig måde, hvor man formulerer arbejderbevægelsens grundregel om ”Gør din pligt og kræv din ret” – og det er en meget tidlig spire til velfærdssamfundets og fællesskabets ansvar for hver og én af os.

175 år senere er det dog i dag stadig sådan, at alt for mange af vores medlemmer er nødt til at have fagforeningen og et stærkt fællesskab i ryggen, når de i praksis skal have den nødvendige hjælp af det offentlige.

Hvad enten det er ret til førtidspension.

Sygedagpenge.

Seniorpension ... osv.

I år fejrer vi også 125 året for septemberforliget mellem arbejderne og arbejdsgiverne.

Her fik vi med hammer og mejsel hugget bogstaverne og livlinen frem på stentavlerne: Vi har RET til organisering.

Det er en rettighed, vi i de her år får udbygget med overenskomstaftaler, når tillidsrepræsentanten får RET til samtale med nye kolleger – i arbejdstiden.

Og jeg behøver ikke her – i dag – sammen med jer – forklare, hvorfor organisering er afgørende for styrken af vores fællesskab. Alt for mange kolleger har desværre lappet vildledende markedsføring i sig fra de kommercielle fidus-forretninger.

Desværre har arbejdsgiverne samtidig glemt deres opgave med at organisere virksomhederne, så det i praksis nærmest er fagforeningens ansvar.

Men arbejdsgiverne skal se at lette rumpetten fra designersofaerne og komme ud og organisere virksomheder – ikke mindst dem, der beskæftiger vores udenlandske kolleger. Samtidig vil vi gerne gøre det endnu mere attraktivt for virksomheder at have overenskomst med en rigtig fagforening.

Allerede for knap to år siden foreslog jeg på vores kongres, at overenskomstdækkede virksomheder skal have særlige fordele på arbejdsmarkedet, fordi de tager ansvar for den danske arbejdsmarkedsmodel.

Og fordi der på overenskomst-dækkede virksomheder er aftalt rammer for, hvordan vi kan samarbejde og også løse de interessekonflikter, der naturligvis ikke kan undgås.

Først nu er arbejdsgiverne ved – langsomt – at tage tankegangen til sig. Men bedre sent end aldrig.

#

Men omkring Grundloven, så lad os lige se på den seneste tilpasning af teksten, i 1953, under en økonomisk svær tid.

Året før, i 1952, nåede ledigheden for arbejdsmænd helt op på 19,3 procent – altså knap hver femte arbejdsmand var arbejdsløs.

Politikerne frygtede en gentagelse af 1930'ernes massearbejdsløshed og

fattigdom og sociale uro, som kunne give tilslutning til autoritære løsninger.

Derfor var det også vigtigt, at fagbevægelsen fik et lille aftryk i den nye udgave af Grundloven i 1953. Her slår man fast, at:

”Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for arbejde på vilkår, der betrygger hans tilværelse.”

Ja, dengang tog man det ikke så nøje, at også vores kammerater af hunkøn kunne genfinde sig selv i teksten i Grundloven.

De var naturligvis alligevel omfattet.

Formuleringen er selvfølgelig også kun en smuk hensigtserklæring, ikke en forpligtelse.

Men det var dog en fornuftig tilføjelse til Grundlovens helt grundlæggende forsvar for de riges ejendomsret.

Og få år senere, i 1956, brød der en lavtlønskonflikt ud – den store olie- og benzinkonflikt – da bl.a. de store olieselskaber ikke ville indgå overenskomst med fagforeningen.

Mens en socialdemokratisk regering for første gang greb ind over for arbejdernes bestemmende stemmeret om egne løn- og arbejdsvilkår.

Omkring 70 år senere kan vi STADIG roligt konstatere, at ”arbejde på vilkår, der betrygger arbejderens tilværelse” HVERKEN kommer fra himlen eller fra Grundloven.

Nej, anstændige løn- og arbejdsvilkår kommer fra fagforeninger og stærke fællesskaber, der udviser solidaritet.

Og som er parat til at konflikte og slås for arbejdernes rettigheder, når det er nødvendigt.

Det nødvendige stærke fællesskab er rodfæstet i en organisering, der modvirker splittelse og kommerciel fidusfiskeri blandt arbejderne.

#

I år fejrer vi også, at det er præcis hundrede år siden, arbejderbevægelsen for første gang indtog statsministeriet og overtog den politiske ledelse i det her land.

Det er altså 100 år siden, at vi snuppede taktstokken fra godsejere og industrifyrster og fra bønderne.

Det er også værd at fejre!

Også selv om ingen kan være i tvivl om, at politikere og fagforeningsfolk langt fra altid er enige om, hvilke problemer danskerne slås med. Og hvad løsningerne skal være på problemer, som begge parter kan se.

Men uanset, hvor vi føler os mest hjemme i arbejderbevægelsen, så er vi i fagforeningerne afhængige af et konstruktivt samarbejde med de politiske partier – i Folketinget, i regionerne, i kommunerne.

OG i EU!

Derfor giver vi i 3F også en kraftig opfordring til alle vores medlemmer om at stemme på søndag.

Også efter valget til Europa-Parlamentet er det vigtigt, at vores medlemmers stemme kan blive hørt, når enighed skal opnås i EU-systemet.

Ikke alt, der kommer fra Bruxelles er skidt.

Ikke alt, der kommer fra Bruxelles er godt.

Tag Vejpakken.

Tag Platformsdirektivet.

Tag Mindstelønsdirektivet.

Det er sgu en blandet buket.

Men sådan er det bestemt også med beslutninger i Folketinget og regering.

Og beslutninger i kommunalbestyrelser og regionsråd.

#

Derfor håber jeg både, at I vil stemme på søndag.
Og at I også vil give kolleger, familie og venner et venligt skub, så de også bruger deres ret til at blive hørt.

Uden at dramatisere eller moralisere, er det værd at minde om, hvor mange steder her på kloden, folk risikerer deres liv og helbred i kampen for retten til at blive hørt og kunne afgive en stemme.

I fagforeningen ser vi også medlemmernes stemme og tilkendegivelser om nye forslag til overenskomstaftaler som vigtige og afgørende.

Derfor, som nævnt, håber vi også, at 3F'ere i stort tal vil stemme på søndag.

Vores fællesskab, kammerater, det er et **demokratisk** fællesskab.
Vi kan diskutere og være uenige – og lægge det til side og komme videre, når fællesskabet har truffet en beslutning.

Det **skylder** vi også de millioner af danskere, der ikke er født med et guldkort i pusletasken.

Og runder rundt med håndsuede lædersko i rejsetasken.

Vi **skylder** de danskere, der som os tror på fællesskabet og på solidaritet, at fortsætte kampen – for et endnu bedre Danmark.

Fortsat go' Grundlovsdag – og tak for ordet...

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henning-overgaards-grundlovstale-2024>